

# Hur bör en bra lärare vara?



En, vars plikt det är att lära ut och tillhandahålla kunskap, framförallt en lärare, bör efterleva de principer och inneha de egenskaper som följer:

## Är en god vän

En lärare bör ha de sju egenskaper som en god vän innehar, nämligen:

1. *Piyo*: sympatisk: innehar vänlighet och medkänsla, intresserar sig för sina elever och deras välmående; har en förbindelse med dem; skapar en förtrolig och avslappnad atmosfär, uppmuntrar eleverna att komma fram med frågor och tveksamheter.
2. *Garu*: värdig av respekt; är bestämd, följer principer; har ett uppförande som är lämpligt för sin position, skapar en känsla av trygghet, tillflykt och säkerhet.
3. *Bhavanīyo*: inspirerande; är verkligt kunnig och vis, och är en person som konstant övar och förbättra sig själv, är berömvärd och exemplarisk, så att eleverna talar och tänker om denne på ett uppskattande, tillitsfullt och stolt sätt.
4. *Vatta*: kapabel att tala på ett effektivt sätt; vet hur man förklarar saker på ett tydligt sätt, och vet när och vad man ska säga; ger råd och varningar och är en duglig rådgivare.
5. *Vacanakkhamo*: tålmodig med ord; lyssnar tjänstvilligt till frågor och spörsmål, oavsett hur små, och kan stå ut med olämpligheter, förmaningar och kritik utan att bli nedslagen eller förolämpad.
6. *Gambhīranca katham katta*: kapabel att förklara det djupsinniga; kan förklara svåra och djupsinniga ämnen på ett tydligt sätt och kan lära sina elever även djupgående ämnen.
7. *No catthane niyojaye*: missbrukar inte sin ledarroll; ledsagar inte sin elever på ett sätt som leder till deras fördärv eller inom ämnen som är meningslösa eller olämpliga.



(Anguttaranikaya.IV.31)

## Är en som är hängiven till att lära ut

Läraren är hängiven till att sprida kunskap och visar detta genom att ha utvecklat följande fem egenskaper som en lärare bör ha (dhammadesaka-dhamma):

1. *Anupubbikatha*: lär ut steg för steg, i rätt ordning; lär ut principerna eller ämnet i rätt ordning, från lätt till svårförståeligt, från ytligt till djupgående, i logisk ordningsföljd.
2. *Pariyayadassavi*: utvecklar och klargör huvudpoängerna; förklarar; och uppklarar olika skäl för att klargöra varje aspekt och poäng; varierar sina förklaringar för att tydligt visa sina

lyssnare resonemanget bakom poängen.

3. *Anudayata*: lär ut med välvilja; lär ut med ett sinne fyllt av välvilja och en uppriktig önskan om att det ska vara till nytta för de som lyssnar.
4. *Anamisantara*: siktar inte på materiell vinning; lär inte ut på grund av begär efter materiella belöningar, betalningar eller personlig vinning.
5. *Anupahacca*: talar opartiskt och varsamt; lär ut efter principer, utefter innehållet, med avsikten att uppdaga sanningen och betydelsen, försöker inte upphöja sig själv eller göra satir av eller förminska andra.



(Anguttaranikaya.III.184)

### **Använder de fyra utlärningsmetoderna**

Läraren använder en lärares fyra yrkesknep: en kapabel lärare har följande utlärningsmetoder:

1. *Sandassana*: klargöra: oavsett vad som lärs ut så förklaras skälen bakom och det analyseras så att åhörarna förstår klart och tydligt, som att leda dem hand i hand för att de själva ska kunna se.
2. *Samadapana*: uppmuntrar övning; lär ut på ett sådant sätt att åhörarna inser vikten av att göra det som behöver göras, uppskatta dess värde, bli övertygade, acceptera det och bli motiverade att implementera det eller omsätta det i praktiken.
3. *Samuttejana*: väcka mod; väcker entusiasm, intresse, övertygelse och en stark beslutsamhet att fullborda övningen, att de inte ska vara rädda för någon svårighet eller vedermöda.
4. *Sampahamsana*: skapar glädje; skapar en kul atmosfär, glädjefylld, rolig och behaglig; uppfyller sina åhörare med hopp och en vision om ett gott resultat samt om vägen till framgång.

Detta kan summeras som: lär ut för att klargöra, motivera, entusiasmera och behaga.

(Som i Dighanikaya.I.126)

### **Använder de tre måttstockarna för självgranskning**

Läraren använder de tre måttstockarna: kort sagt, en lärare kan rannsaka sig själv i jämförelse med de 3 sorternas uppförande som karakteriserade hur Buddha undervisade:

1. Lär ut genom egen sann kunskap: lär ut saker till andra först efter att själv ha erhållit sann kunskap och uppnått sitt mål inom ämnet.
2. Lär ut på ett logiskt sätt, så att åhörarna klart kan förstå betydelsen genom deras egen visdom.
3. Lär ut på ett pragmatiskt sätt, uppnår målet med läran genom att, till exempel, guida sina åhörare till att själva verkligen förstå, att se sanningen, att förverkliga praktiken och för att



de ska uppnå resultaten av praktiken.

(Anguttaranikaya.I.276)

### **Utför en lärares plikter mot sina elever**

Läraren utför de plikter som en lärare har till en elev:

1. Lär dem att vara goda.
2. Lär dem genom förståelse.
3. Lär ut ämne i sin helhet.
4. Uppmuntrar och berömmar sin elevs godhet och talanger och tillåter deras fulla uttryck.
5. Tillhandahåller ett skydd för alla riktningar: med det menas, att lära ut och träna dem så att de faktiskt kan använda sina kunskaper till att försörja sig och så att det vet hur de bör uppföra sig, vilket garanterar ett smidigt sätt att leva ett gott liv samt att uppnå lycka och välgång.



(Dighanikaya.III.189)

### **Källor**

---

[1] The Buddhist's life standards, Section four: People and the way,  
[www.mahidol.ac.th/budsir/Part2\\_4.htm](http://www.mahidol.ac.th/budsir/Part2_4.htm)

(Har också försökt göra texten könsneutral).

Översatt och sammanställd av:

Tobias Heed, september 2011.